

۵۰۹۰۱/۷۴۱۲۶
۹۷۱۴/۱۱

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها"
که به پیشنهاد وزارت کشور در جلسات ۱۳۹۷/۵/۷ و ۱۳۹۷/۵/۱۰
هیئت وزیران به تصویب رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی
به پیوست تقدیم می‌شود.

حسین روحانی
رئیس جمهور

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

با عنایت به اینکه گسترش جمعیت شهرها و ایجاد نیازهای جدید در روستاها و توسعه روابط اجتماعی و محدوده مناطق مذکور، مطالبات و نیازهای روزافزونی را در پی داشته است، ضروری است شهرداری‌ها و دهیاری‌ها نیز به منظور آرایه خدمات شایسته‌تر، از درآمدهای مشخص‌تر و پایدارتری برخوردار باشند. لذا در راستای ایجاد درآمدهای پایدار و تنظیم‌گری در زمینه هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها از طریق روش‌هایی مانند کاهش وابستگی به درآمدهای غیرمستمر از جمله درآمد ساخت و ساز، تعیین سازوکار مؤثر برای کسب عوارض و درآمدهای قانونی، ایجاد وحدت رویه در وضع عوارض توسط شوراهای اسلامی، ساماندهی توزیع عوارض ناشی از اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده و کمک‌های مالی دولت، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

لایحه درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها

ماده ۱- در این قانون، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:
الف- عوارض: وجوهی که براساس سیاست‌های کلی دولت برای تأمین بخشی از هزینه‌های شهر و روستا، در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط توسط مراجع ذیصلاح وضع و وصول می‌شود.
ب- بهای خدمات: مبلغی که شهرداری براساس مصوبات شورای اسلامی شهر و یا سایر قوانین و مقررات در ازای خدمات آرایه شده به طور مستقیم، از متقاضیان دریافت خدمات وصول می‌کند.

ماده ۲- در صدر ماده (۲۹) آیین‌نامه مالی شهرداری‌ها - مصوب ۱۳۴۶- و اصلاحات بعدی آن واژه "شش" به واژه "نه" اصلاح و متون زیر به عنوان بندهای (۷)، (۸) و (۹) به ماده مذکور اضافه می‌شود:

"۷- واگذاری دارایی‌های مالی

۸- واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای

۹- درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری و مشارکت در سرمایه‌گذاری"

ماده ۳- شهرداری‌ها و دهیاری‌ها می‌توانند از انواع ابزارهای تأمین منابع مالی و روش‌های اجرایی مناسب برای اجرای پروژه‌های مصوب شهری و روستایی با پیش‌بینی تضمین‌های کافی، براساس قوانین موضوعه و آیین‌نامه معاملاتی که به پیشنهاد وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید، اقدام نمایند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۴- برقراری هرگونه عوارض و سایر وجوه برای انواع کالاهای وارداتی، تولیدی و آرایه خدمات که در قانون مالیات بر ارزش افزوده - مصوب ۱۳۸۷- تعیین تکلیف شده‌اند (اعم از معاف یا مشمول مالیات) و همچنین برقراری عوارض به درآمدهای مأخذ محاسبه مالیات یا معاف از مالیات موضوع قانون مالیات‌های مستقیم - مصوب ۱۳۶۶- و اصلاحات بعدی آن، توسط شوراهای اسلامی و سایر مراجع ممنوع است.

تبصره ۱- شوراهای اسلامی شهر و بخش در اجرای قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران - مصوب ۱۳۷۵- و اصلاحات بعدی آن، برای تأمین بخشی از هزینه‌های شهر و روستا مجاز به برقراری انواع عوارض بر مستجدات، اراضی و معابر در محدوده شهر و روستا می‌باشند. آیین‌نامه اجرایی این تبصره به پیشنهاد وزارت کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲- شوراهای اسلامی شهر و بخش موظفند در خصوص پیشنهاد وضع عوارض جدید تا پانزدهم بهمن ماه هر سال برای اجرا در سال بعد اقدام و اعلام عمومی نمایند.

تبصره ۳- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که در محدوده شهر و روستا ساکن می‌باشند و یا به فعالیت می‌پردازند، مکلفند عوارض و جرایم متعلق به آن و بهای خدمات شهرداری و دهیاری را پرداخت نمایند.

تبصره ۴- وزیر کشور می‌تواند در هر مقطعی که وصول هر نوع عوارض و بهای خدمات توسط شوراهای اسلامی شهر و بخش را منطبق بر قوانین، مقررات و سیاست‌های عمومی دولت نداند، نسبت به اصلاح یا لغو آن اقدام نماید.

ماده ۵- نرخ عوارض نوسازی موضوع ماده (۲) قانون نوسازی و عمران شهری - مصوب ۱۳۴۷- و اصلاحات بعدی آن، همه ساله توسط وزارت کشور با توجه به شرایط هر استان تعیین و ابلاغ می‌شود.

تبصره - برای وصول عوارض فوق علاوه بر ترتیبات قانونی ذکر شده در قانون مربوط، شهرداری مکلف است نسبت به صدور صورت حساب دوره‌ای اقدام نماید. جوایز خوش‌حسابی و همچنین ضرایب افزایش عوارض مذکور ناشی از تأخیر در پرداخت به‌موقع صورت حساب‌های یادشده، متناسب با مدت تأخیر در پرداخت و با رعایت اصل بازدارندگی از تأخیرهای بعدی براساس شیوه‌نامه ابلاغی وزارت کشور، محاسبه و اعمال می‌شود.

ماده ۶- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است ده درصد (۱۰٪) از مبالغ دریافتی بابت صدور و تمدید گذرنامه و گواهینامه رانندگی را به عنوان عوارض به حساب شهرداری محل واریز نماید.

ماده ۷- سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها از محل منابع موضوع ماده (۲۳) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی - مصوب ۱۳۸۹- توسط خزانه‌داری کل کشور ماهانه به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) نزد خزانه واریز می‌شود تا براساس ترتیبات مندرج در قانون مذکور میان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور توزیع شود.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

ماده ۸- ماده (۲۸۰) الحاقی قانون مالیات‌های مستقیم - مصوب ۱۳۹۴- به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲۸۰ - سازمان امور مالیاتی کشور موظف است معادل یک درصد (۱٪) از کل درآمدهای حاصل از قانون مالیات‌های مستقیم - مصوب ۱۳۶۶- و اصلاحات بعدی آن را به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) نزد خزانه واریز نماید. وزارت کشور موظف است وجوه مذکور را برای کمک به اجرای پروژه‌های اولویت‌دار و پرداخت تسهیلات به شهرداری‌های زیر دویست و پنجاه هزار نفر جمعیت و دهیاری‌ها به نسبت جمعیت و براساس دستورالعملی که توسط وزارت کشور و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه می‌شود، هزینه نماید.

مالیات سازمان‌ها و مؤسسات وابسته به شهرداری‌ها که به موجب قانون برای انجام وظایف ذاتی شهرداری در امور عمومی، شهری و خدماتی تشکیل و صد درصد (۱۰۰٪) سرمایه و دارایی آن متعلق به شهرداری است با نرخ صفر می‌باشد.

ماده ۹- منابع موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده (به استثنای مالیات سلامت موضوع ماده (۳۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) - مصوب ۱۳۹۳-) به نسبت پنجاه درصد (۵۰٪) به عنوان سهم درآمد عمومی کشور و پنجاه درصد (۵۰٪) سهم شهرداری‌ها و دهیارها تعیین می‌شود. منابع سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌های کل کشور جهت انجام وظایف و تکالیف قانونی به شرح زیر هزینه می‌شود:

۱- پانزده درصد (۱۵٪) در قالب قوانین بودجه سنواتی با تخصیص کامل در طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوط به قطار شهری و مدیریت پسماند هزینه می‌شود.

۲- بیست درصد (۲۰٪) بابت ایفای وظایف تکلیفی دولت در قوانین و مقررات در زمینه توسعه و نوسازی ناوگان حمل و نقل شهری و بازسازی بافت فرسوده به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور واریز تا براساس دستورالعمل مشترکی که توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) تهیه می‌شود، هزینه گردد.

۳- شصت و پنج درصد (۶۵٪) الباقی سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها براساس ترتیبات قانونی میان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها توزیع می‌شود تا توسط آنها برای انجام سایر وظایف و تکالیف قانونی هزینه شود.

ماده ۱۰- ماده (۱۵) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی - مصوب ۱۳۸۹- به شرح زیر اصلاح و تبصره (۲) آن حذف و تبصره (۱) قبلی به عنوان تبصره تغییر می‌یابد:

ماده ۱۵- شهرداری‌ها می‌توانند به منظور مدیریت پارک‌های مجاز حاشیه‌ای، از ابزارهای لازم از قبیل ایست‌سنج (پارکومتر) یا کارت‌پارک استفاده نموده و مبلغ مناسبی که میزان و محدوده زمانی آن توسط شورای اسلامی شهر تعیین می‌شود بابت حق توقف اخذ و به حساب شهرداری واریز نمایند. توقف بدون مجوز به منزله ارتکاب تخلف توقف ممنوع خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۱۱- هرگونه تخفیف، معافیت و بخشودگی اعم از عوارض قانونی و بهای خدمات قانونی شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به موجب مصوبات دولت پس از تأمین آن در بودجه سنوالتی کشور ممکن خواهد بود.

تبصره- شهرداری‌ها با تصویب شورای اسلامی شهر موظفند قیمت تمام‌شده خدمات شهرداری را از استفاده‌کننده خدمات دریافت کنند و اگر مراجع قانونی تکلیفی برای کاهش قیمت تمام‌شده شهرداری اعلام نمایند، موظف به جبران آن قبل از صدور تکالیف مذکور می‌باشند.

ماده ۱۲- کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶- و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۶۶- و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران (موضوع ماده (۲) قانون استخدام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۲- و اصلاحات بعدی آن)، مکلفند حقوق و عوارض و بهای خدمات قانونی شهرداری‌ها موضوع این قانون را همه ساله حداکثر تا پایان سال مالی به حساب شهرداری مربوط واریز نمایند. ذی‌حساب دستگاه مربوط مسئول حسن اجرای این ماده می‌باشد.

ماده ۱۳- استنکاف از پرداخت و اختلاف در مورد پرداخت مطالبات شهرداری‌ها مشمول حکم ماده (۷۷) قانون شهرداری - مصوب ۱۳۳۴- و اصلاحات بعدی آن می‌باشد.

ماده ۱۴- پرداخت عوارض قانونی و بهای خدمات قانونی و مطالبات و درآمدها و جرایم ساختمانی شهرداری‌ها پس از موعد مقرر حسب مورد اعلان عمومی، ابلاغ یا ارسال قبض موجب تعلق جریمه‌ای معادل دو درصد (۲٪) به ازای هر ماه نسبت به مدت تأخیر و حداکثر بیست و چهار درصد (۲۴٪) در سال می‌باشد.

ماده ۱۵- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است گزارش میزان درآمد وصولی عوارض ارزش افزوده سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها را در مقاطع زمانی سه ماهه به وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) و شهرداری محل اعلام نماید.

ماده ۱۶- شهرداری‌ها موظفند گزارش صورت‌های مالی و تفریح بودجه هر سال را تا پایان تیرماه سال بعد به شوراهای اسلامی شهر تسلیم و شوراهای مذکور نیز باید ظرف سه ماه نسبت به رسیدگی و تصویب آن اقدام نمایند.

تبصره ۱- شوراهای اسلامی شهر موظفند نسبت به نظارت بر حسن اداره امور مالی شهرداری و کلیه سازمان‌ها، مؤسسات، شرکت‌های وابسته و تابع آن، حفظ سرمایه، دارایی‌ها، اموال عمومی و اختصاصی شهرداری و همچنین نظارت بر حساب درآمد و هزینه و نیز صورت‌های مالی از نظر مطابقت با قوانین و مقررات از طریق انتخاب حسابرس رسمی اقدام و نتیجه را از جمله در موارد نقض و تخلف به منظور پیگیری و رسیدگی‌های لازم به شهرداری‌ها اعلام تا براساس مقررات قانونی اقدام نمایند.

تبصره ۲- شوراهای اسلامی شهر موظفند یک نسخه از نتیجه گزارش حسابرس رسمی را تا پایان شهریور ماه برای بررسی و هرگونه اقدام قانونی به وزارت کشور ارسال نمایند. در صورت عدم تصویب و یا ارسال گزارش حسابرس در زمان مقرر توسط شوراهای یادشده، وزارت کشور

۵۰۹۰۱/۷۶۱۲۴

۹۷۱۴۱۱

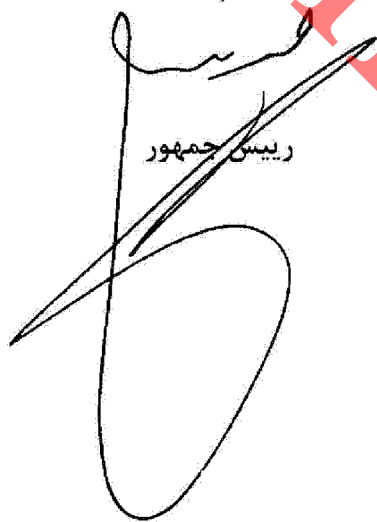
جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

(سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) موظف است رأساً نسبت به انتخاب حسابرس و تصویب گزارش حسابرسی رسمی از محل منابع شهرداری اقدام نماید.

ماده ۱۷- شهرداری‌ها موظفند نسبت به ثبت درآمدها و هزینه‌ها در سامانه الکترونیکی برخط که توسط وزارت کشور ظرف یکسال راه‌اندازی می‌شود، اقدام نمایند.

ماده ۱۸- شهرداری‌ها موظفند قبل از هرگونه استقراض نسبت به پیش‌بینی و تصویب آن در بودجه سالیانه شهرداری، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های وابسته و تابع اقدام نمایند. میزان بازپرداخت تسهیلات در هر سال باید به گونه‌ای باشد که مجموع بازپرداخت اصل و سود کل تسهیلات دریافتی (بر مبنای سال دریافت) حداکثر بیست و پنج درصد (۲۵٪) بودجه مصوب باشد. موارد مستثنی از این ماده به صورت موردی به پیشنهاد شهردار و تصویب شورای اسلامی شهر و تأیید وزارت کشور تعیین می‌شود.

رئیس جمهور

وزیر کشور

وزیر امور اقتصادی و دارایی